

OBUWNIK

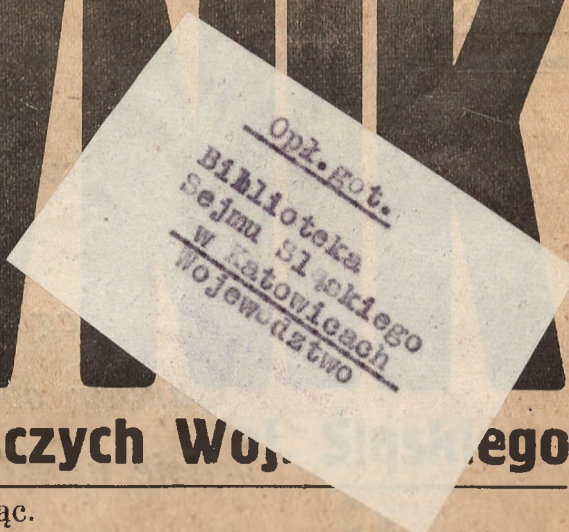
Organ Związku Cechów Obuwniczych Woj. Śląskiego

Wychodzi co miesiąc.

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Młyńska 4. Redaktor: Piotr Pronobis, Siemianowice Śl.

Wydawca: Związek Cechów Obuwniczych Woj. Śląskiego.

Abonament 1/4 rocz. 1,00 zł., 1/2 rocz. 2,00 zł., 1 rocz. 4,00 zł.

Szanowni Koledzy!

Żądajcie wyroby pierwszej Śląskiej fabryki wosków, klejów i farb

„LE — GO — LI”

KATOWICE

Polecamy w najlepszych jakościach :

Russet emaljowa farba do polerowania podszew i sznytów we wszystkich kolorach

Moment czernidło, czerni momentalnie wszelkie skóry i haki

Agolin niedościgniony klej do wyrobu klejonego obuwia

Fixol wyborowa masa do usztywniania nosków

Chevreaulakier wykwinna glazura do odświeżania obuwia

Glazura do skór w różnych kolorach

Wosk szewcki jak i dla maszyn w najlepszej jakości

Lexol nienaganną pastą do obuwia w wszelkich kolorach

Przez używanie naszych towarów pod nazwą

„LE — GO — LI”

oszczędzacie czas i pieniądze, zapewniamy sobie zbyt i egzystencję

Wszędzie — — — — —

do nabycia!!!

Hasło chwili!

Kształćmy się zawodowo. Zakładajmy przy każdym Cechu kooperatywy sprzedaży i sbytu wyrobionego przez kolegów obuwia. Bądźmy kupcami i wytwórcami. Sztandar obuwniczy (szewcki) podnieśmy wysoko a będzie nam lepiej. Precz z narsekaniem!.. Do dzieła!!!

KOLEGA

Przystępujcie do Spółdzielni „Obuwnik“!

Zadania trzewika i jego budowa.

Obuwie przechodziło w ciągu swego rozwoju różne koleje, zanim stało się tem, czem jest obecnie. Pierwotnie nie wymagano od trzewika niczego więcej, jak tylko ochrony przed nierównościami terenu, okaleczeniem, wilgocią i zimnem, a zatem tylko pewnej osłony dla nogi. Dopiero później, gdy ze wzrostem kultury i cywilizacji ulegały stopy ludzkie coraz bardziej wydelikaceni i straciły w znacznej mierze swą wytrzymałość i odporność, musiał trzewik służyć do ułatwienia chodu i dawać stopie postawę i silne oparcie, a temsamem odebrał nodze pewną część jej dotychczasowej pracy. Nauka przyrodnicza wie dobrze, iż ciało nasze chętnie korzysta z takiej współpracy, która wywołuje wprawdzie pewne zmiany w danych organach, ale też zwiększa ich siłę i odporność. Od tej chwili zatem trzewik staje się niezbędną pomocą dla nogi. Aby jednak mógł on swe nadzwyczaj ważne zadanie należycie spełniać, musi być dostosowany ściśle do potrzeb i być celowo zbudowany. Trzewik bowiem ma być środkiem zabezpieczającym, a nawet czasem i leczącym przeciw różnym dolegliwościom nóg, a równocześnie i ich ozdobą. Przy racjonalnym wyrobie obuwia należy zatem jaknajstaranniej uwzględnić te jego różnostronne zadania i mieć stale na uwadze budowę i anatomię nogi w ogólności, a specjalne i indywidualne cechy danej nogi w szczególności. Zwłaszcza należy uważać, aby obuwie nie osłaniało tak silnie nogi, iżby wstrzy-

mywało ruchy mięśni i ścięgien oraz tamowało normalne krążenie krwi.

Kształt podeszwy wewnętrznej (brandzoli) powinno się brać bezpośrednio z wymiarów stopy, jej zarysu i odcisku na płaskiej podstawie. Dopiero po zaprojektowaniu podeszwy wewnętrznej należy wybrać rodzaj kopyta i sporządzić je. Ażeby umożliwić stopie jej naturalne posuwanie się w trzewiku podczas chodu w kierunku podłużnym i aby dać palcom odpowiednio dużo miejsca, należy brandzole sporządzić nieco dłuższą od stopy, która na skutek wzniesienia na obcasie ma stale skłonność do zsuwania się wprzód. W miejscu „poduszeczek” stopy winna być podeszwa wewnętrzna przynajmniej tak szeroka, jak odcisk na płaskiej podstawie stopy, a w wygodnych trzewikach nawet jeszcze szersza. To samo należy uwzględnić w pięcie, ponieważ za szeroka w tem miejscu brandzola ociera stopę, a na zbyt wąskiej pięcie noga niepewnie stoi, łatwo chwieje się i ugina. Szerokość przegubu zależy od wklęsłości sklepienia stopy, a można ją i należy ocenić również z płaskiego odcisku; naogół im wyższe jest sklepienie stopy, tem wyższy może być przegub podeszwy wewnętrznej. — Forma szpiców może być dowolna, byleby tylko dawała dość miejsca palcom, a w szczególności też i małowemu palcu, oraz uwzględniała dokładnie ich naturalne położenie. Zwłaszcza należy zwracać baczną uwagę, aby duży palec nie był odpychany ku zewnątrz-

nej stronie stopy, ponieważ może to wywołać ciężkie uszkodzenia.

Niemniej ważnym od samego kształtu brandzoli są wszystkie jej wydrążenia wypukłości, zagięcia i wklęsłości, czyli jej plastyka. Tutaj należy sobie zapamiętać następujące uwagi: Pięta winna mieć okrągłe, głębokie łóżysko, w którym mogłaby znaleźć silne oparcie kość pięty, tylna podpora sklepienia stopy. Przegub musi być w kierunku podłużnym stopy wysoko wgłębiony, o ile ma tworzyć podporę sklepienia; w kierunku poprzecznym natomiast winien on być wewnątrz tuż przy stopie wysoki i stromo się wznosić, a nazewnątrz powoli opadać. Warunku tego np. sandały bynajmniej nie spełniają. W trzewik należy więc wstawić silny mostek przegubowy, nieco wyższy niż się sklepienie stopy wydaje z zewnątrz, a zarazem dostatecznie wytrzymały, oraz sprężysty. Do tego celu nadają się doskonale sprężyny stalowe, dopasowane ściśle do sklepienia stopy, czyniące oczywiście ponadto zadość wymienionym warunkom. Osobne wgłębienia powinny się znajdować nadto dla poduszek stopy i dla lekkiego wzniesienia między nimi i wogóle dla wszystkich większych zmian plastyki stopy. Od „poduszek” stopy do szpica musi mieć brandzola lekkie wzniesienie ku górze, t. zw. rozsadzenie szpica. Silne, grubopodeszwowe i mało elastyczne trzewiki mają w przedniej części podeszwy wewnętrznej lekkie wgłębienie, aby stopa nie musiała przy każdym kroku zginać zupełnie podeszwy trzewika.

Wierzchnia budowa trzewika wymaga również odrębnego traktowania. Należy tutaj zwracać uwagę, aby przestrzeń dla palców była dostatecznie wysoka i dawała im możliwość poruszania się w górę i wtył bez jakiegokolwiek ucisku. Zwłaszcza mały palec, który jest najbardziej narażony na ucisk przy zsuwaniu się stopy po wąskiej podeszwie, musi mieć dość miejsca, aby nie doprowadziło to do tak bardzo, niestety rozpowszechnionego cierpienia „nagniotków”. W podbiciu może być trzewik mniej lub więcej luźny zależnie od tego, czy dana stopa znosi ucisk i czy ma skłonność do rozszerzania się. Chuda stopa wytrzymuje naogół gorzej ucisk niż mięsista; mięką i luźną stopę musi podtrzymać z boków mocniej niż silną i żelastą, której podbicie trzyma się znacznie lepiej. Należy jednak przytem zwracać dobrze uwagę na sieć żył, leżącą na grzbiecie bez ochrony, jako też na kostki, które zbyt wysoka kapa może łatwo otrzeć.

Ważną rolę odgrywa też obcas w należycie sporządzonym trzewiku. Nie utrzymuje on wprawdzie kości stopy w ich naturalnem położeniu, lecz podnosi je nieco od tyłu. Ale i to jest dla stopy pewną pomocą, którą ona chętnie przyjmuje. Dzięki

obcasowi bowiem staje się podbicie stopy wyższe a temsamem wytrzymalsze, jak się o tem możemy łatwo przekonać chodząc bez obcasów. Nasz chód staje się wtedy znacznie mniej elastyczny, niezgrabny i bardziej męczący aniżeli na obcasach. Obok tego spełnia też obcas inne bardzo ważne zadanie, mianowicie wskutek podwyższenia pięty otrzymuje nasze ciało lekką skłonność do opadnięcia wpród przeciw czemu bronimy się nieświadomie, starając się środek ciężkości naszego ciała przesunąć do tyłu. Obcas zmusza nas zatem do utrzymania prostej postawy.

Wysokość obcasu ma też oczywiście swoje granice, zbyt wysokie obcasy czynią chód sztywnym i nieelastycznym, ponieważ utrzymują mięśnie podudzia w ciągłym i nienaturalnym napięciu. Ciężar ciała przesuwają się teraz z podbicia stopy ku przodowi, co może za sobą pociągnąć przykre następstwa, a w szczególności do rozsądzenia stopy. Ponadto powierzchnia, na której się stoi jest przy wysokich obcasach bardzo mała, zwiększając temsamem niebezpieczeństwo upadku lub zwinięcia nogi. Według doświadczenia najbardziej odpowiednią dla ciała i chodu wysokością obcasu jest $\frac{1}{10}$ długości stopy. Jeżeli zaś komu zależy na wysokim obcasie, może wyznaczyć jego największą, jeszcze dopuszczalną wysokość, starając się chodzić na palcach bez zbyt dużego napięcia; wzniesienie pięty daje wtedy szukaną wielkość, w krańcowym wypadku jest to około 5 cm. Obcas winien być równocześnie odpowiednio długi, ale nie może też przekraczać przegubu stopy. Trzewiki, do cięższej pracy muszą mieć duży a przede wszystkim szeroki obcas. W końcu niezmiernie ważnem dla obcasu jest, by dawał on stopie poziome położenie i nie narażał jej na zwinięcie lub wykoszlawienie.

Warto jeszcze kilka słów poświęcić reperacji obuwia. Może ona bowiem nawet początkowo dobrze wykonany trzewik zupełnie popsuć. Należy tutaj dobrze pamiętać o tem, aby cały napiętek i podbicie stopy leżały w jednej płaszczyźnie, obcasy powinny być zatem bezwzględnie równe, a nigdy wyższe po tej stronie na której się najbardziej wycierają, ponieważ zmusza to stopę do nieprawidłowej i nienaturalnej pozycji.

Aby zatem trzewik pasował w zupełności do nogi, musi odpowiadać ściśle jej budowie, utrzymywać wszystkie jej kości w ich naturalnem i celowem położeniu, chronić je przed wykrzywieniem w dół lub na boki, nie śmie tamować krążenia krwi, ani nie ocierać lub uciskać stopy, a przy tem wszystkim być równocześnie dostosowany do swojego przeznaczenia i mieć piękny wygląd, aby był nie tylko ochroną i pomocą stopy, ale też i jej ozdobą. (ABC.)

Rola rzemiosła w życiu gospodarczym

Rzemieślnik — jako wykonawca każdej roboty, jest tym elementem, który decyduje o trwałości, wygodzie a nawet i estetyce wszystkiego co jest potrzebne kulturalnemu człowiekowi w jego życiu indywidualnym i zbiorowym.

Budownictwo, komunikacje, technika sanitarna, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej lub prywatne, a wreszcie każdy obywatel korzysta z usług i umiejętności rzemieślnika. Z tego wniosek, że dobry rzemieślnik jest chlubą społeczeństwa, że dobry rzemieślnik wprowadza w życie ład i porządek, że kalkulacja handlowa i każdy interes opiera się w głównej mierze na zaletach fachowych rzemieślników. Dobry bucik, dobry mebel, dobra instalacja, dobrze wykonane roboty budowlane — wszystkim sprawiają zadowolenie i wywołują szacunek dla umiejętności zawodowych — i odwrotnie niedbała praca rzemieślnika wywołuje niechęć, powoduje deficyty i zatrzymuje każdą inicjatywę w rozbudowie życia gospodarczego.

Jeżeli Izba Rzemieślnicza potrafi podnieść poziom wiedzy fachowej rzemieślników, a co jeszcze ważniejsze, rozbudzić ambicję wykonywania każdej roboty tak, ażeby dawała ona świadectwo rzetelnej i fachowej pracy — wówczas rzemieślnicy zajmą w społeczeństwie należną im rolę najbardziej twórczego elementu życia gospodarczego.

Od rzemieślników w bardzo dużej mierze zależy rozwiązanie najtrudniejszego zagadnienia doby obecnej — przesilenia gospodarczego, ponieważ dobry rzemieślnik najczęściej decyduje o rentowności przedsiębiorstwa, a zły rzemieślnik prowadzi do ruiny najlepsze przedsiębiorstwo.

Przy należytem zrozumieniu swego zadania przez rzemieślników i przy wprowadzeniu surowej koleżeńskej dyscypliny pracy przez izbę rzemieślniczą — możnaby rozpocząć ścisłą współpracę Izby Rzemieślniczej z gospodarką samorządową przy wykonywaniu robót miejskich.

M. Wężyk,
Prezydent m. Łucka

Nowa Rada Izby Rzemieślniczej w Katowicach.

Wybory do Izby Rzemieślniczej w Katowicach nie odbyły się wobec zgłoszenia jednej tylko listy kandydatów. Z listy tej wchodzi do Rady pp. K. Wiecha z Chorzowa, A. Kmiotek z Mysłowic, F. Jankowiak z Katowic, P. Lotter z Katowic, A. Rulczyński z Katowic, M. Wagner z Tarnowskich Gór, A. Kulpanek z Chorzowa, T. Pojda z Katowic, A. Grzesik z Rybnika, J. Kisza z Cieszyna, W. Kaspelek z Bielska i S. Kułakowski z Bielska. Prócz tych 12 członków z wyboru Rada składać się będzie jeszcze z 8 nominatów, którzy zostali już po-

wołani przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Są to pp.: W. Jesionek — mistrz piekarski z Katowic, P. Łyszczyk — m. krawiecki z Szopienic, W. Satara — m. kowalski z Cieszyna, S. Kuławik — rzeźnik z Katowic, E. Jakobson — m. blacharski z Szopienic, J. Kupiec — m. kołodziejski i kowalski z Bielska i P. Cofała — m. ślusarski z Chorzowa. Termin pierwszego posiedzenia Rady Izby Rzemieślniczej w Katowicach został wyznaczony na dzień 4. października r. b.

Chcesz się zapoznać z O. P. L. G. — zwiedź

**Ogólno-Krajową Wystawę Obrony
Przeciwlotniczo-Gazowej
w Katowicach od 20. IX. do 6. X. 1934**
w hali wystawowej (obok Parku Kościuszki).

Zebrania:

Przym. Cech Obuwników
w Katowicach.

Zaproszenie!

W poniedziałek, dnia 1. 10. br. o godz. 8
wiecz. odbędzie się

zebranie miesięczne

w lokalu „Union“ w Katowicach, ul. Mickiewicza
8. I. na które się uprzejmie zaprasza.

Porządek dzienny:

Referat.
Dyskusja.

Za Zarząd:
PAWEŁ LOTTER,
st. cechmistrz.

Kupuj tylko w
Spółdzielni „Obuwnik“

Im większy obrót
tem mniejsze koszta
i tem tańszy towar.

Sprawy podatkowe.

Organizowanie Komisji Odwoławczej w Ministerstwie Skarbu.

W związku z opracowywaniem rozporządzenia wykonawczego do ustawy o ordynacji podatkowej, rozpoczęły się prace nad zorganizowaniem specjalnej komisji odwoławczej w departamencie podatkowym ministerstwa skarbu.

Komisja ta rozpocząć ma swoje czynności z dniem 1 października b. r., a więc z dniem wejścia w życie przepisów nowej ordynacji podatkowej.

Referenci podatkowi będą otrzymywać specjalne dodatki.

Na podstawie zarządzenia ministra skarbu referenci skarbowi, prowadzący wymiar podatku w urzędach skarbowych, Izbach skarbowych i w departamencie podatków i opłat stemplowych ministerstwa skarbu, będą otrzymywać począwszy od 1

października b.r. specjalne stałe dodatki miesięczne. I tak referenci w urzędach skarbowych będą otrzymywać dodatek w wysokości 50 zł. miesięcznie, w Izbach skarbowych 100 zł., a w departamencie podatków ministerstwa 150 zł.

Przez przyznanie tych dodatków ministerstwo chce wynagrodzić referentów podatkowych za ich prace poza godzinami urzędowymi oraz uodpornić ich na wszelkie pokusy, jakie następcza spełnianie przez nich odpowiedzialnych funkcji.

Doniosłe uprawnienie ministra skarbu w dziedzinie wymiaru podatków.

Minister skarbu otrzymuje na podstawie nowych przepisów ordynacji podatkowej doniosłe uprawnienie w dziedzinie wymiaru podatków. W praktyce skarbowej zdarzały się wypadki, iż dokonanie wymiaru podatku przez urzędy i Izby skarbowe terytorjalnie właściwe dla podatnika okazało się niemożliwe. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych minister będzie miał prawo wyłączać wymiar podatku z pod właściwości poszczególnych urzędów i przekazywać je innym.

Sprawy gospodarcze.

Kto ma ponieść ryzyko kredytów rzemieślniczych?

W organizacjach rzemieślniczych rozważana jest obecnie sprawa wystąpienia do czynników miarodajnych, żeby Bank Gospodarstwa Krajowego przejął na siebie ryzyko za udzielenie kredytu za pośrednictwem komunalnych kas oszczędności, tembardziej, że część tych kredytów przeznaczona była na sprolongowanie kredytów rzemieślniczych.

Obecnie bowiem rozprowadzanie kredytów państwowych, jak zaznaczają komunalne kasy oszczędności — połączone jest dla tych kas z dużym ryzykiem, gdyż za spłacalność ich ze strony rzemieślników muszą one ponosić całkowitą gwarancję wobec Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ryzyka tego kasy mniejsze nie chcą pokryć ze swych funduszy zasobowych, gdyż fundusze te są niewielkie. W obawie więc, że nie będą mogły w razie niewypłacalności dłużników rzemieślników, pokryć swych krótkoterminowych zobowiązań wobec B. G. K., szereg kas komunalnych nie spieszy się z rozprowadzaniem tych kredytów, na czem oczywiście cierpią szerokie rzesze rzemieślnicze.

O podaniach w sprawie zastawu Pożyczki Narodowej.

Znaczna ilość podań składanych do komisarza generalnego Pożyczki Narodowej w sprawach umożliwienia skupu lub zastawu obligacji Pożyczki Narodowej nie opowiada warunkom obwieszczenia komisarza w sprawie skupu i zastawu z dnia 22. 8. br. ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr. 198 z dnia 30 sierpnia rb. — Wobec powyższego komisarz generalny Pożyczki Narodowej podaje do wiadomości, że rozpatrywane będą jedynie podania odpowiadające wymaganiom wspomnianego obwieszczenia, a na podania warunkom tym nieodpowiadające — nie będą udzielane odpowiedzi.

„OBUWNIK”

Spółdzielnia handl.-przemysł. z ogr. odp.
w KATOWICACH, ul. Młyńska 4, tel. 346 24

POSIADA NA SKŁADZIE WSZELKIE PRZYBORY SZEWCCKIE

oraz w wielkim wyborze skóry twarde jak i wierzchnie.
Krupony, karki, boki, juchty, bukaty, chromy, lakiery,
szewry i futrówki po cenach bezkonkurencyjnych.

Fabryka Skór „Salus”

Sp. z ogr. odp. w Rybniku

podaje niniejszem do wiadomości, że z
dnem 1. kwietnia 1934 r. powierzyła wy-
łączną sprzedaż swych wyrobów znanej
ogólnie w branży skórnej firmie

Fischer i Rechnicz

w Katowicach

ul. Kochanowskiego 11. Tel. 330 26.

Prosimy zatem uprzejmie wszelkie za-
pytania i zamówienia skierować do wyżej
wymienionej firmy celem bezpośredniego
załatwienia.

Jednocześnie komunikujemy, że wyra-
biamy obecnie niedoścignione w jakości
krupony podeszwowe, pasowe, dębo-
we i waszledrowe; boki podeszwowe
brandzłowe i faledrowe; karki pode-
szwowe, zakładkowe brandzłowe,
blankowe i faledrowe.

„Salus” Fabryka Skór

Sp. z ogr. odp. RYBNIK

Najlepsza

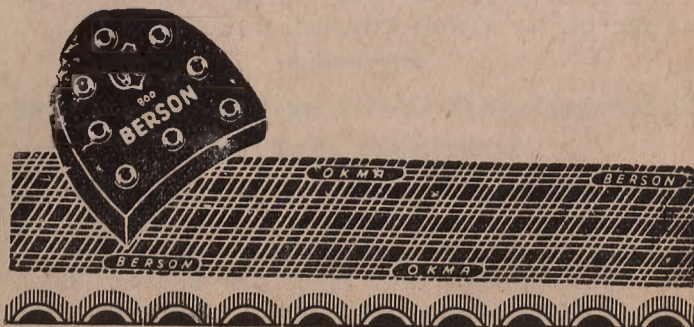
marka jakościowa przy najniż-
szej cenie podwyższa obrót.

Jakość Bersona znana jest nie tylko
szewcowi i publiczności, lecz także
i Panu.

Sprzedawać **BERSONA** jest równo-
znaczne z zadowoleniem swoich od-
biorców i podwyższeniu obrotów.

BERSON

podwyższa Pański zarobek.

Znanej pierwszorzędnej jakości:

Skóry podeszwowe, w połówkach i kruponach

Skóry waszowe do szycia i klejenia w po-
łówkach

Skóry brandzlowe

Juchty i szpalty

wyrabiają:

POLSKIE ZAKŁADY GARBARSKIE

Sp. Akc.

Kraków-Ludwinów

Skład fabryczny:

KATOWICE, Kościuszki 11. Tel. 346-02

Obuwnicy!

Niema skóry ładnej i nieładnej!
Jest tylko skóra dobra i zła —
Klient nie podziwia swoich podeszw lecz chodzi na nich!
Skóra powolnie i dębem garbowana,
zużywa się powoli, przysparza Wam klientów.

Zwróćcie się do nas zawsze
o ile macie powód do nie-
zadowolenia!

Chcemy Wam pomóc w utrzymaniu
Waszych warsztatów.

MARKO, SZCZAKOWA

Fabryka skór podeszwowych garbowania dębowego
MOLL

Przedstaw. na Woj. Śl.: Kański i Lind, Katowice
ul. Kościuszki 11

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ:

Katowice, „Obuwnik“, ul. Młyńska 4	Mysłowice, D. Helberg Jagiellońska 4
Chorzów, T. Cichoń, ul. Wolności 70	Świętochłowice, R. Szrajber,
Chorzów, Mückstein, ul. Sobieskiego 19	ul. Bytomska
Tarnowskie Góry, W. Czapla, Nowy Rynek 6.	Żory, Ł. Winkler, Rynek